

λους, ἔχετε πλησίον σας καὶ τὴν γυναῖκα αὐτὴν... ἡ θύρα θὰ εἶνε ἀνοικτὴ... Λιουδμήλα! ἀπετάθη οὗτος αἰφνης πρὸς αὐτὴν μετὰ τῆς ἀψευδστεράς, ὁρμητικῆς ἱκεσίας· ἄκουσον, εἶνε ἀνάγκη νὰ σοὶ ὁμιλήσω... λυπήσου με! Δὲν ἤξεύρεις... ἐγώ... ἐγώ εἰμαι ἀξιολύπητος τὴν στιγμήν ταύτην!... Μὴ μοῦ ἀρνηθῇς!...

Ἐπιηκολούθησε στιγμὴ ἀμφιρρεποῦς σκέψεως.

— Ἔστω, ἄς γείνη τὸ θέλημά σου! ἐμειδιάσεν αὕτη· μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ νομίζετε ὅτι πράγματι τρέμω ἐμπρὸς σας, σὰς φοβοῦμαι... Εἰσέλθετε!

— Καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν ἅμα εἰσελθόντος τοῦ Βελτίστσεφ.

— Ἰδέ τα καὶ μέτρησέ τα, εἶνε ὅλα ἐδῶ! εἶπεν οὗτος, θέσας πρὸ αὐτῆς ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ δέματα.

Ἐκείνη ἤρνηθη.

— Λιουδμήλα! Τί σημαίνει λοιπὸν τοῦτο;

— Σὰς ἐκοινοποίησα ἤδη τὴν χθεσινὴν ἀπόφασίν μου.

— Ἀλλὰ τί θέλεις λοιπὸν νὰ κάμῃς;

— Ἀ, αὐτὸ πλέον εἶνε ἰδικόν μου ἔργον, εἰς τὸ ὅποιον δὲν σκοπεύω νὰ σὰς μυήσω.

Ὁ Βελτίστσεφ συνεστάλη καὶ ἐσιώπησεν.

— Ἀναχωρεῖς; εἶπεν οὗτος μετὰ στιγμιαίαν ταραχήν.

— Ὡς βλέπετε.

— Ποῦ λοιπὸν πηγαίνεις;

— Αὐτὸ δὲν ἀφορᾷ σὰς.

— Λάβε τοῦλάχιστον τὰ χρήματα.

— Εἰμπορεῖτε νὰ τὰ κρατήσητε σεῖς.

— Ἀλλὰ σὺ ἡ ἰδία ἤθελες νὰ τὰ κρατῇς.

— Ναί, μέχρι τῆς χθὲς ἐσπέρας, ὅποτε ἐνόμιζον ἀκόμη ὅτι δὲν μοὶ εἰσθε ζένοιο καὶ ἐχθρὸς.

— Λιουδμήλα, δὲν εἰμαι ἐχθρὸς σου! θερμῶς καὶ μετ' αἰσθήματος ὑπέλαβεν ὁ Βελτίστσεφ. Ἐγὼ δὲν ἔπαυσα νὰ σ' ἀγαπῶ, καίτοι ὑπῆρξαν στιγμαὶ καθ' ἃς—τὸ ὁμολογῶ—βαθέως σὲ ἐμίσησα... Τώρα σὲ ἀγαπῶ ὡς πρότερον, ἀλλὰ... σὺ τόσο σκληρῶς, τόσο ἀποτόμως μὲ μετεχειρίσθης μὲ αὐτὰ τὰ χρήματα, τόσο ἀπροσδοκῆτως καὶ διὰ μιᾶς ἠθέλησες νὰ μὲ ὑπερβῇς ἠθικῶς, νὰ μὲ καταθραύσης, νὰ μὲ ἐκμηδενίσῃς, ὥστε δὲν ἠδυνάμην νὰ ὑποκύψω ἐκ πρώτης στιγμῆς· ἐναντίον τοῦτου ἐξεγείρετο ἡ φιλαυτία, ὁ ἐγωϊσμός καὶ ὅλοι οἱ ὑπολογισμοί μου... Δὲν θ' ἀρνηθῇς, βέβαια, ὅτι σὺ πρώτη ἐξηπάτησες τὴν ἐμπιστοσύνην μου, σὺ ἠθέλησες νὰ μὲ καταστήσης δοῦλον, καὶ ἐναντίον τῆς θελήσεώς σου ταύτης ἐξηγέρθη ἡ ψυχὴ μου, ἐξανέστη ἅπας ὁ ὀργανισμός μου. Ὁφείλον νὰ ριθῶ εἰς τὸν ἀγῶνα· ἐννοεῖς; ὦ φειλον! Δὲν ἠδυνάμην νὰ ὑποχωρήσω ἀμαχητί, ἐνόσω ὑπῆρχεν ἐν ἐμοὶ σπινθὴρ ἐλπίδος... ἐψευδόμην, ὑπεκρινόμην, ἡπάτων, ἔχεις δίκαιον· ἀλλ' ἐφρόνουν ὅτι εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον εἰμεθα ἰσόπαλοι· με-

τεχειρίσθης ἐναντίον μου τὴν ἠθικὴν βίαν, ἐγὼ δὲ τὸν δόλον, καὶ νομίζω, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὅπλα, εἰμεθα ἤδη ἐξισωμένοι.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΑΓΑΘ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

ὑπὸ Γ. Α. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

ΑΛΗΘΕΣ ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΜΙΚΡΑΙ ΑΣΙΑΙ

[Τέλος]

Ἀνέγνωτέ ποτε τοὺς βυζαντινοὺς ἱστορικοὺς, περιγράφοντας διὰ ζοφερῶν χρωμάτων τὰ κατὰ τὴν Ἀλωσιν; Ἐνθυμεῖσθε πόσον ζωηρῶς ἀφηγοῦνται τὴν ἀγωνίαν τῶν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας κεκλεισμένων γυναικοπαίδων;

Οἱ Τοῦρκοι εἶχον φθάσει, καταστρέφοντες πᾶν τὸ πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν εὐρισκόμενον, νικηταὶ μέχρι τῆς μεγάλης πύλης τοῦ ναοῦ. Οἱ ἀτυχεῖς Χριστιανοί, γονυπετεῖς πρὸ τῶν ἁγίων εἰκόνων, ἐθρύνουν τὴν τύχην αὐτῶν ὡς ποτε οἱ δῦμοι· οἱ Ἑβραῖοι «ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος».

Ἡ θύρα ἦτο στερεὰ καὶ δὲν ὑπεχώρει πρὸ τῶν ὤσεων τῶν ἐπιδρομῶν. Οὗτοι τότε ἤρπασαν ὑπερμεγέθεις πελέκει καὶ δι' αὐτῶν προσεπάθουν νὰ καταρρίψωσι τὴν θύραν, ἥτις ἐκάλυεν αὐτοὺς νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν μικρὸν παράδεισον αὐτῶν ἐκεῖνον. Ἡ λύσσα τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἐντὸς τοῦ ναοῦ κεκλεισμένων καλλόνων τοῦ Βυζαντίου ἐνεψύχου τοὺς ἐκ τῆς σφαγῆς κεκμηκότας ὁπαδοὺς τοῦ Μωάμεθ καὶ λυσσωδέστερον κατέφερον τὰ στόματα τῶν πελέκεων ἐπὶ τῶν φύλλων τῆς θύρας τοῦ περιωνύμου ναοῦ. Ἡ μάζα ἐκείνη τῶν ἀνθρωπίνων ἀτυχῶν πλασμάτων ὡς εἰς καὶ μόνος ἀνθρώπος ἠσθάνετο πάντα τὰ ἐπὶ τῆς θύρας καταφερόμενα πλήγματα ὡσεὶ ταῦτα ἐπεφέροντο κατὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν καρδίας καὶ τέλος φρικώδης, μέχρις οὐρανοῦ ἐξικνούμενος, γόος ἐξεράγη ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος ἅμα τῇ ὑποχωρήσει τῶν σιδηρῶν στρογγύλων... Ἡ αὕτη σκηνὴ ἐπανελαμβάνετο καὶ νῦν μετὰ 417 ὅλα ἔτη ἐν τῇ Κωνσταντινίᾳ, ἀλλ' ἐν μικρογραφίᾳ, τίς οἶδε δὲ ποσάκις μέχρι τοῦδε ἐπαναληφθεῖσα καὶ ἀναμφιβόλως πολλὰκις ἔτι ἐπαναληφθησομένη!...

* *

Εἰς τὴν ῥωμαλέαν ἐπίθεσιν τῶσων ἀνδρῶν δὲν ἠδύνατο ἐπὶ πολὺ νὰ ἀντιστῇ θύρα ξυλινὴ οἰκίας.

Καὶ ὑπεχώρησεν. Ὡς λύσσωντες λύκοι εἰσώρμησαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὸ μέσον τοῦ

δωματίου. Ἡ Μαρία, ἐξηγριωμένη ὡς λέαινα, ἐκράδαινε εἰς τὰς χεῖρας τὸ φοβερόν ὄπλον, ἀλλ' ἰδοῦσα τὸ πλῆθος τῶν διωκτῶν αὐτῆς καὶ τὸν θάνατον δεινὸν δερκόμενον, κατέβαλε τελευταῖον ἀγῶνα καὶ ἐζήτησε νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ζωὴν αὐτῆς διὰ χρημάτων ἢ κοσμημάτων. Κατεβίβασεν ἡσύχως τὸν πέλεκυν καὶ γλυκάνασα τὴν φυσιογνωμίαν καὶ τὴν φωνὴν αὐτῆς:

— Ἀγάδες, εἶπεν, ἰδοὺ σὰς παραδίδω ὅλην μου τὴν περιουσίαν, ὅλα μου τὰ κοσμήματα· ἰδοὺ αἱ κλεῖδες τῆς οἰκίας καὶ τῶν κιβωτίων μου· ἐρευνήσατε καὶ λάβετε ἀφόβως πᾶν ὅ,τι θέλετε καὶ ἀνάχωρήσατε.

— Χά! χά! χά! ἐβρυχήθησαν τὸν γνωστὸν ἐκ τοῦ μελοδράματος τοῦ «Φάουστ» γέλωτα τοῦ Μεριστοφελούς. Καλέ, κοκκῶνα μου, τί λές; Περιουσίαν; Περιουσίαν νὰ σοὺ δώσωμεν ἡμεῖς ὅσην θέλεις. Χά! χά! χά! Ἡμεῖς δὲν εἰμεθα λησταί, δὲν ἤλθαμεν διὰ τὴν περιουσίαν σου οὔτε διὰ τὰ κοσμήματά σου. Ἡμεῖς ἤλθαμεν διὰ σέ. Ἐννοοῦμεν σέ νὰ ἀπολαύσωμεν καὶ ἀδίκως ἐναντιόνεσσαι. Τόσον καιρὸν περιμένομεν. Ἡ ψυχὴ μας ἤλθεν ὡς τὰ χεῖλη μας. Πρέπει τέλος πάντων νὰ σὲ ἀπολαύσωμεν, καὶ θὰ σὲ ἀπολαύσωμεν!

— Τί! Τοῦρκος νὰ μὲ ἐγγίσῃ! ποτέ! ποτέ! Καὶ ἄφ' οὗ ἡ ψυχὴ σας ἤλθεν ὡς τὰ χεῖλη σας, ἐγὼ θὰ σὰς κάμω νὰ ξεράσете αὐτὴν τὴν ἀχρεῖαν ψυχὴν.

Καὶ ὑψώσασα τὸν πέλεκυν κατήνεγκεν αὐτὸν σφοδρῶς κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐθαδεστέρου τῶν διωκτῶν αὐτῆς καὶ κατέπεσεν ἄπνους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὡς δρὺς προρριζῶς ἐκρίζωθεῖσα. Τότε ἐθολώθησαν ὑπὸ φανατισμοῦ καὶ μανίας οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν συντρόφων τοῦ ἐκπνεύσαντος καὶ θηριώδεις ἐπέπεσον κατὰ τῆς δυστυχούς Μαρίας καὶ κατεκερμάτισαν αὐτήν.

Ἐντρομος εἶχεν ἀφυπνισθῇ ἡ μικρὰ Εὐδοκία καὶ ἐναγωνίως παρηκολούθει τὰ συμβαίνοντα, βλέπουσα ἀπὸ τῆς σχισμῆς τῆς ἡμινηφεγμένης θύρας τὴν ἡρωϊκὴν ἀμυναν τῆς γενναίας μητρὸς αὐτῆς, ἀλλὰ τοσοῦτος φόβος εἶχε καταλαβεῖ τὴν ταλαίπωρον μικράν, ὥστε ἔμειναν ἐμπεπηγμένοι οἱ πόδες αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐπνίγη ἡ φωνὴ ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῆς. Οἱ Τοῦρκοι, κατακρουγγήσαντες τὴν Μαρίαν, ἐτράπησαν εἰς ρυγὴν ἐσπευσμένην, ἀφέντες ὀπισθεν αὐτῶν τὴν φρίκην καὶ τὸν δλεθρον.

Ἡ Εὐδοκία, ἐννοήσασα τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτῶν, ὤρμησεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἐκράυγασεν ἐπανειλημμένως δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων αὐτῆς. Εἰς τὸ σκότος καὶ τὴν ἡρεμίαν τῆς φοβερᾶς ἐκείνης νυκτὸς ἡ φωνὴ τῆς ὀρφανῆς ἠκούετο ὡς ἀπαίσιος κρωγμὸς γλαυκὸς ἢ φρικτῶσα ὑλακὴ ὀλοϋζόντος κυνός.

Οἱ Χριστιανοί, περατωθείσης τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας, ἐπέστρεφον εἰς τὰ ἴδια· ἀκούσαντες δὲ κραυγὰς ἀνθρώπου, ἔσπευσαν εἰς τὸ μέρος, ὅθεν αὐταὶ προήρχοντο, καὶ μετὰ φρίκης παρέστησαν θεαταὶ τοῦ ἀπαισίου δράματος, ἰδόντες τὴν

ὄραϊαν Μαρίαν κυλιομένην εἰς τὸ αἶμα αὐτῆς. Ἡ Μαρία, καὶ μετὰ τὰ τραύματα, δὲν εἶχεν ἐκπνεύσει ἀμέσως· συνελθούσα δὲ ὀλίγον ὑπὸ τῶν περιποιήσεων τῶν συμπονούτων αὐτῇ, κατῴρθωσε νὰ ἀρθρώσῃ ὀλίγας λέξεις, συνιστώσα μετὰ στοργῆς πᾶσι τοῖς περὶ αὐτὴν συναθροισθεῖσι τὴν Εὐδοκίαν της. Ἐπανειλημμένως εἰς τῶν δημογερόντων τοῦ χωρίου ἠρώτησε τὴν Μαρίαν περὶ τῶν φονέων αὐτῆς, ἀλλ' αὕτη, ἐν τῇ ὑπερβολικῇ αὐτῆς μητρικῇ στοργῇ καὶ προνοίᾳ, φοβουμένη διὰ τὸ μέλλον τοῦ τέκνου της, ἐπιμόνως ἠρήθη καὶ οὐδένα ἐκ τῶν δημίων αὐτῆς ὠμολόγησεν. Καὶ μετ' ὀλίγον, προφέρουσα τὰ προσφιλῆ ὀνόματα τοῦ Δημητρίου καὶ τῆς Εὐδοκίας, παρέδωκε τῷ Πλάστῃ τὴν ἀγνὴν αὐτῆς ψυχὴν.

Ὁ θρήνος τῶν μαρτύρων τῆς θλιβεραῖς ταύτης σκηνῆς καὶ ὁ κοπετὸς συνήγαγεν ἐντὸς ὀλίγου ὄλον τὸ χωρίον περὶ τὴν μάρτυρα τῆς τιμῆς καὶ τῆς πίστεως. Ἡ μετ' οὐ πολὺ ἐπανατείλασα αὐγὴ διέσπειρε τὴν φημὴν τοῦ ἀπευκταίου γεγονότος εἰς τὰς πέριξ χριστιανικὰς κοινότητας, καὶ ἔντρομοι δὲ καὶ ἀθρόοι συνέρρευσαν εἰς τὸν τόπον τοῦ ὀλέθρου, θρηνοῦντες, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἀτυχοῦς Χριστιανῆς, τὴν ὀλεθρίαν μοῖραν τοῦ δυστήνου Γένους, οὗ αἱ ἀμαρτίαι δὲν ἐσώθησαν ἀκόμῃ, φαίνεται, καὶ πάντες μετὰ δακρύων ἀτενίζοντες εἰς τὸν οὐρανὸν ἰκέτευον ὅ, τι ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν φίλτατος ποιητῆς¹ διετύπωσε διὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ :

Πλεω, Πλάστα ! δι' ἡμᾶς αὐγὴ δὲν θ' ἀνατείλῃ !

* *

Ἡ διοίκησις τῆς ἐπαρχίας, ἡμίωρον περίπου ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ χωρίου, ἔλαβεν ἐγκαίρως δι' ἐπίτηδες ἀπεσταλμένων ἱππέων Χριστιανῶν γνῶσιν τοῦ συμβάντος, ἀλλὰ, κατὰ τὸ γνωστὸν ἔθος τῶν Τούρκων, οἵτινες μετέτρεψαν τὸ παλαιάκτον Σπεῦδε βραδέως εἰς τὸ Σπεῦδε **μυθε** βραδέως, ἐκινήθη μὲ τὸ ῥαχάτι της καὶ ἐσπευσε μετὰ τινος ὥρας εἰς τὸ ἀναστατωθὲν χωρίον καὶ ἐπελάβετο ἐσπευσμένως τῶν ἀνακρίσεων, ἃς ἀληθῶς μετὰ πολλῆς τῆς τέχνης διεξήγαγε, διότι, ὁμολογητέον, οὐδεὶς ὑπερέχει τῶν Τούρκων εἰς τὴν διὰ τῶν ἀνακρίσεων εὐρεσιν τῆς ἀληθείας. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ ἀνακρίσεις κατέληξαν εἰς οὐδέν. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας καὶ μετὰ τὸσαύτης περισκέψεως καὶ προμελέτης διεξήχθη τὸ ὄλον δρᾶμα, ὥστε καθίστατο δυσχερὲς ἀτάτη ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἰχνῶν τῶν κακούργων. Ἀλλὰ τοῦτο οὐδόλως ἀπήλπισε τὸν διοικητὴν, λαβόντα μάλιστα ἐντόνους διαταγὰς τῆς Μεγάλῃς Βεζυρείας, εἰς τὴν σύσσωμοι πάντες οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει παρῆλθοντες τῶν περιοίκων

χωρίων Ἕλληνες, ἅμα τηλεγραφικῶς μαθόντες τὸ γεγονός, ἐσπευσαν καὶ ἐζήτησαν τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων. Ὁ διοικητὴς τῆς Νίγδης, καλῶς, φαίνεται, μελετήσας τὸ ἐλληνικὸν Γνωθὶ σαυτον, ἀμέσως ἐνόησεν, ὅτι Τοῦρκοι ἦσαν οἱ ἥρωες τοῦ στυγεροῦ κακούργηματος, ἀλλὰ τίνες οὗτοι καὶ ἐν τίνι ἐκ τῶν τόσων πολυπληθῶν τουρκικῶν χωρίων τῆς μεγάλης ἐπαρχίας νὰ ζητησῇ τις τοὺς δράστας ; That is the question. Ἐν τούτοις ἐπενόησε τὸ ἐξῆς πρωτότυπον σχέδιον :

Προσεκάλεσε δι' ἐπισήμου διαταγῆς νὰ συνέλθωσιν εἰς εὐρεῖαν πεδιάδα πάντες οἱ τοῦρκοι κάτοικοι τῶν πέριξ χωρίων καὶ ἐκεῖ, καθεσθῆις ὁκλάδην ἐπὶ πλουσίῳ τάπητος καὶ ἀνάψας τὸ μακρὸν αὐτοῦ ἐκ πύξου τσιμποῦκι, ἐν τῷ μέσῳ νεφῶν εὐώδους καπνοῦ, ὡς Ὀλύμπιός τις Ζεὺς, ἔχων παρ' ἑαυτῷ τὴν μικρὰν ὀρφανήν, διέταξε νὰ παρελάσῃ προ αὐτοῦ ἀνὰ εἰς πάντες. Ἡ παρέλασις διήρκεσεν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, καὶ ἡ Εὐδοκία οὐδένα τῶν φονέων τῆς μητρὸς αὐτῆς ἀνεγνώρισεν. Αἰφνης ἐν τῷ πλήθει ἐκείνῳ διέκρινε δύο - τρεῖς.

— Αὐτός, Πασσά ἐφένδη, ἦταν ποὺ ἔχτυπησε τὴν μητέρα μου ἔς τὸ κεφάλι, αὐτὸς ἦταν ποὺ ἔχωσε τὸ μαχαίρι ἔς τὸ στήθος της, αὐτὸς ἐσπασε τὴν πόρτα μας!

Ὁ διοικητὴς διέταξεν ἀμέσως τὴν σύλληψιν τῶν ὑποδειχθέντων καὶ μετὰ τινὰς ἀνακρίσεις ἀπεδείχθησαν βᾶσιμοι οἱ λόγοι τῆς μικρᾶς καὶ ὠδηγήθησαν δεδωμένοι εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ διοικητηρίου καὶ ἐθαυμάσθη ἡ σοφία τοῦ περιουστάτου διοικητοῦ. Κατόπιν καὶ βαθμυδῶν οἱ συλληφθέντες ὠμολόγησαν καὶ τοὺς λοιποὺς συνεργούς, ὁμοίως καὶ τούτους μετ' οὐ πολὺ συλληφθέντας.

Ὁ διοικητὴς τῆς Νίγδης, ὡς φρόνιμος ἄνθρωπος, ἐζήτησε νὰ ἀπεκδυθῇ οἶαν δὴ ποτε εὐθυναν, ὅθεν ἄνευ ἀναβολῆς ἀπεφάσισε νὰ σταλῶσιν εἰς τὴν Γενικὴν Διοίκησιν, εἰς τὸ Ἰκόνιον, δέσμοι. Οἱ Χριστιανοὶ ἀνέπνευσαν, διότι ἐπὶ τέλους θὰ ἐδίδετο καλὸν μάθημα κατὰ τῶν ἐπιβουλεύοντων τῇ τιμῇ αὐτῶν ἀγρίων Τούρκων, διότι ἐκ φήμης ἤκουον περὶ τῆς φρικαλεότητος τῶν εἰρκτῶν Ἰκονίου. Ἀλλὰ τοῦτο ἦτο ἀπλὸν τέχνασμα τοῦ μικροπονήρου διοικητοῦ, ὅστις κατ' ἐπίφασιν ὑπερήσπιζε θερμότερα τοὺς Χριστιανούς, ἐνδομύχως ὅμως ἔχαιρεν ὑπερβαλλόντως, διότι ἐπέθετο ἐκ τῶν πράγματων ὅτι δὲν ἐξέλιπον παντελῶς ἀπὸ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ τὰ αἰμοδιψῆ ἔνστικτα καὶ ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν φανατισμὸς τοῦ παλαίου Τούρκου.

Ἡ Διοίκησις τοῦ Ἰκονίου, παρελθούσων τῶν πρώτων ὁρμῶν τῶν Χριστιανῶν, μετ' ὀλίγον κατεδίκασε (!) τοὺς δολοφόνους τῆς Μαρίας εἰς ἑξορίαν (;!). Καὶ ἄλλοι μὲν ἀπεσταλῆσαν εἰς τὴν Κύπρον, ἄλλοι εἰς τὴν Ῥόδον καὶ ἄλλοι εἰς εὐκρατέστερα κλίματα, καὶ σήμερον δὲ εἰς τῶν ἐπιζώντων, γέρων ἤδη καὶ εὐπορος, εὐρίσκεται ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Μαρίας, ἀπολαύων μάλιστα καὶ ἐξαιρετικῶν τιμῶν ὑπὸ τῶν

ὁμοεθνῶν αὐτοῦ, διότι ἄλλοτε ποτε ἐπέδειξε γενναϊότητα ἀξιολύμητον κατὰ τῶν Γκλαούρ !

* *

Ἐπιτραπήτω μοι νὰ ἐπαναλάβω καὶ τελευταίαν φοράν ὅτι δὲν γράφω μυθιστορίαν. Ἀλλως θὰ ὠδήγουν τὸν Δημήτριον εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Θεσσαλίας καὶ ἐπὶ τῶν χαράδρων τῆς αἰμασσοῦσης ἡρωίδος πατρίδος τοῦ Μίνωος καὶ Ῥαδαμάνθυος καὶ ἀκρατήτως ῥιπτόμενον κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ καὶ ἀνηλεῶς κατασφάζοντα μυριάδας Τούρκων, ἐκδικῶν τὸν ἄδικον θάνατον τῆς ἀγαπητῆς αὐτοῦ Μαρίας, ἣ ἤθελον παραστήσει αὐτὸν περιφερόμενον εἰς τὰς χιονοσκεπεῖς κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου τῆς Βιθυνίας καὶ ἐκεῖθεν λαύρως ἐπιπίπτοντα κατὰ τῶν διαβαινόντων Τούρκων καὶ εἴτι ἕτερον τῆς φαντασίας ἀποκύημα.

Ὁ Δημήτριος, καὶ ἂν ἤθελεν ἔτι, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιχειρήσῃ τοιαύτην ἐκδίκησιν, ὡς τῷ ὄντι κατ' ἀρχὰς ἐσκέφθη νὰ πράξῃ, διότι τοιαύτη τις πράξις αὐτοῦ θὰ συνεπέφερεν ἄφρευκτον τὴν σφαγὴν τοῦλάχιστον τῶν συγχωρίων αὐτοῦ. Ἐσκέφθη ὀριμώτερον καὶ πεισθεὶς εἰς τὰς συνετὰς συμβουλὰς ἐμπειροτέρων, ἐκάλεσε τὴν μικρὰν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινουπόλιν καὶ ἐνέκλεισεν αὐτὴν ἐν τίνι τῶν παρθεναγωγείων ἡμῶν μετὰ τινὰ δὲ χρόνον μετέβη εἰς συνάντησιν τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ συζύγου, μαρνανθεὶς προῶρως !

Τὴν Εὐδοκίαν εὐκολώτατα ἀποκατέστησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ συμπολίται αὐτῆς καὶ μετὰ σεβασμοῦ πάντες οἱ Μικρασιάται ἀναφέροντες πάντοτε τὸ ὄνομα τῆς ἡρωϊκῆς μητρὸς αὐτῆς.

Ἐγὼ δὲ, καὶ μετὰ πάροδον τοσούτων ἐτῶν, ἱερὸν καθήκον ἐκπληρῶν, ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας ταύτης γωνίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, συνάγω ἀπὸ τοῦ θυμοσπάρτου Ὑμητοῦ τὰ ὀλίγα ταῦτα χόρτα τοῦ ἀγροῦ καὶ δι' αὐτῶν ῥαίνω τὴν μνήμην τῆς εὐγενοῦς καὶ ἡρωϊκῆς Ἑλληνίδος, ἐπαξίως δυναμένης νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν σεπτὴν χορείαν τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς Ἀντιγόνης, Πολυξένης, Ἰφιγενείας, Μακαρίας, Ἠλέκτρας, Μπουμπουλίνας, Κυρὰ Φροσύνης καὶ πασῶν τῶν μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας, αἵτινες προσηνέχθησαν σφάγια ἱερὰ ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος !

IOAKIM BALABANHE

ΤΕΛΟΣ

A. SCHNEEGANS

ΣΙΚΕΛΙΚΗ ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

[Συνέχεια]

ΙΑ'

Τὴν ἐπαύριον τῆς φοβερᾶς ἐκείνης καταιγίδος, ὁ ἄββας Σκαλιόνι, κατὰ σκοπὸς ἐκ τῆς ἀγρυπνίας, διέσχιζε τὴν ὁδὸν «Φερδινάνδου» πορευόμενος εἰς τῆς κομῆσεως.

Πολὺ παράδοξοι βεβαίως θὰ ἦσαν αἱ

¹ Ἀχιλλέως Παράσχου, Ποιήματα· τόμ. Β', σελίς 212.